

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Administració,
Ordenació i Inspecció Educatives

Ordre de la consellera d'Educació i Cultura, de 2 de febrer de 2009, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat d'educació infantil a les Illes Balears

El Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears determina, en l'article 16, que correspon a la Conselleria d'Educació i Cultura la regulació de les característiques del procés d'avaluació i dels documents corresponents que s'han de formalitzar en l'educació infantil.

El Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears afegeix, a l'article 12, que és tasca dels docents que imparteixen l'etapa d'educació infantil l'avaluació del procés d'ensenyament, de la pròpia pràctica educativa i del desenvolupament de les capacitats de l'alumnat.

Per altra banda, el Decret 60/2008, de 2 de maig, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres de primer cicle de l'educació infantil determina, a l'article 14.3, que els centres han de preveure mesures per facilitar la transició dels infants en el procés de canvi de centre i l'intercanvi d'informació sobre l'alumnat entre centres. Així mateix, l'article 17 indica que s'ha de mantenir la família informada del procés evolutiu i de la vida quotidiana de l'infant en el centre.

Tenint en compte que els ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil s'incorporen per primer cop a la regulació curricular de les nostres Illes a partir de la publicació del Decret 71/2008 ja esmentat, procedeix ara establir les condicions per a l'avaluació de l'alumnat per tal que els centres disposin d'un instrument que la reguli i faciliti, adaptant-se a les característiques específiques de l'alumnat de cada un dels dos cicles i atenent la necessitat d'establir vies de comunicació entre ells.

Aquesta Ordre planteja l'avaluació com un instrument d'acció pedagògica, de caire formatiu, integrat en l'activitat dels centres educatius i regulador de la pròpia pràctica docent. Es concep com un procés compartit, continu, global, personalitzat i d'atenció a la diversitat, que té per objecte els processos d'aprenentatge de l'alumnat en els aspectes físics, emocionals, afectius, socials i intel·lectuals, dels quals les famílies en són partícips.

Per tant, d'acord amb la disposició final primera de l'esmentat Decret 71/2008, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears, a proposta de la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives i previ informe del Consell Escolar de les Illes Balears, dicta la següent

ORDRE

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquesta Ordre té per objecte regular l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat d'educació infantil, d'acord amb el que disposa el Decret 71/2008, i determinar els documents oficials d'avaluació.
2. És d'aplicació a tots els centres públics i centres privats situats en l'àmbit territorial de les Illes Balears que imparteixen els ensenyaments corresponents a l'educació infantil.

Article 2

Criteris generals de l'avaluació

1. En l'educació infantil l'avaluació és global, contínua i formativa.
2. L'avaluació en aquesta etapa ha de permetre identificar les característiques de l'evolució personal i social dels infants i els aprenentatges adquirits, el ritme i altres peculiaritats del seu estil d'aprenentatge. Ha de ser un instrument d'acció pedagògica, de caràcter formatiu, regulador i orientatiu del procés educatiu, que proporcioni informació als docents, a l'alumnat i a la seva família per millorar tant els processos com els resultats de la intervenció educativa.
3. L'observació directa i l'anàlisi sistemàtica, compartida per l'equip docent, ha de constituir el procediment principal del procés d'avaluació, tenint sempre en compte la programació prèvia.

4. La valoració del procés d'aprenentatge dels infants s'ha d'expressar en termes qualitius. Els criteris d'avaluació han de ser el referent fonamental per valorar tant el grau d'adquisició de les capacitats i les habilitats bàsiques com el de consecució dels objectius.

Article 3

Equip docent

L'equip docent de grup, coordinat pel tutor, està constituït pel conjunt de mestres que imparteixen docència als alumnes del grup. En el primer cicle, a més, estarà integrat pels altres professionals previstos a l'article 11 del Decret 60/2008.

Article 4

Procés d'avaluació

1. Els docents que imparteixin l'etapa d'educació infantil han d'avaluar el procés d'ensenyament i el desenvolupament de capacitats per part de l'alumnat d'acord amb els diferents elements del currículum i en els termes establerts en aquesta Ordre. També han d'avaluar el procés d'ensenyament i la seva pràctica docent.
2. El tutor o tutora d'un grup d'alumnes té la responsabilitat de coordinar l'avaluació dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge, recollint i registrant les informacions aportades per l'equip docent de grup i amb el suport, si escau, de la persona responsable d'orientació del centre i, en el seu cas, de l'Equip d'Atenció Primerenca o l'Equip d'Orientació Educativa i Psicopedagògica.
3. Al llarg de cada cicle, i de forma contínua, s'han de tenir en compte les situacions diàries i quotidianes per analitzar els progressos i les dificultats dels infants, així com per observar el seu procés de desenvolupament i els aprenentatges adquirits, incloent els de caire social, lingüístic, emocional i afectiu, per tal d'adequar la intervenció educativa a les seves necessitats.
4. L'equip docent de cicle ha de concretar els criteris d'avaluació de cada un dels cicles a les programacions didàctiques.

5. A la fi de cada cicle s'ha de realitzar una avaluació final de l'alumnat a partir de les dades obtingudes en el procés d'avaluació contínua en referència als objectius i als criteris d'avaluació definites.

Article 5

Avaluació inicial

1. Quan un infant s'incorpori per primer cop a un centre d'educació infantil s'han de recollir les dades més significatives del seu procés de desenvolupament, incloent-hi les referides al llenguatge oral, si és el cas, així com les seves necessitats i rutines quotidianes i la seva llengua materna. Aquesta avaluació inicial ha de tenir en compte la informació proporcionada pels pares o tutors, i ha d'incloure també els informes mèdics, psicològics, pedagògics i socials que tinguin interès per a la vida escolar.
2. La informació recollida en l'avaluació inicial s'ha de tenir en compte per ajustar el procés d'adaptació al centre de l'infant al centre.
3. Al començament del segon cicle de l'educació infantil, o quan l'infant s'hi incorpori en algun dels seus nivells, s'ha de tenir també en compte la informació procedent del primer cicle, si l'ha cursat.
4. L'avaluació inicial s'ha de completar amb l'observació directa del grau de desenvolupament de les capacitats bàsiques per part del tutor o tutora i de la resta dels docents, si és el cas.
5. L'equip de cicle ha de decidir les tècniques i els instruments de recollida i de registre de la informació, així com la informació concreta que es necessiti per a l'avaluació inicial. Aquestes decisions s'han d'incloure en el projecte educatiu del centre.
6. El procés d'avaluació contínua ha de tenir en compte la informació recollida en l'avaluació inicial i ha de prendre com a referència la concreció dels objectius i dels criteris d'avaluació establerts en les programacions didàctiques.

Article 6

Avaluació i atenció a la diversitat

1. En el procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un infant no sigui l'adequat s'han d'establir mesures de suport educatiu. Aquestes mesures s'han d'adoptar en el moment del curs en què es detectin les dificultats i s'han d'adreçar a garantir l'adquisició dels aprenentatges bàsics i imprescindibles per continuar el procés educatiu.
2. La identificació i la valoració de l'alumnat amb necessitats educatives especials ha de ser realitzada pels professionals amb la qualificació adient, amb la col·laboració de l'equip docent i de les famílies, tenint en compte la importància que tenen en aquesta etapa el diagnòstic i l'atenció primerenca de les dificultats dels infants, així com la col·laboració i la comunicació contínua amb les famílies per tal d'orientar-les sobre les dificultats detectades.
3. L'avaluació de l'alumnat amb adaptacions curriculars s'ha de fer segons els criteris d'avaluació fixats a les mateixes adaptacions, que han de ser el referent per valorar tant el grau de desenvolupament com el de consecució dels objectius.
4. L'escolarització dels infants amb altes capacitats intel·lectuals es pot flexibilitzar. Es pot anticipar un curs l'inici de la seva escolarització en l'educació primària si es considera que aquesta decisió és la més adient per al desenvolupament personal i social de l'infant. Aquesta mesura s'ha de prendre quan l'informe psicopedagògic ho aconselli, tenint en compte el parer dels pares, i amb l'autorització prèvia de la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives.
5. Excepcionalment, l'infant amb necessitats educatives especials pot romandre escolaritzat un any més al llarg de l'etapa quan el dictamen d'escolarització ho aconselli, tenint en compte el parer dels pares, i amb l'autorització prèvia de la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives.

Article 7

Comunicació amb les famílies

1. Al llarg del curs, els tutors han de mantenir una comunicació fluida amb les famílies dels seus alumnes per tal d'informar-les del desenvolupament, l'evolució, la maduració, la integració social i educativa i el procés d'aprenentatge general dels seus fills en les situacions quotidianes, així com per incorporar a l'avaluació les informacions que aquestes els proporcionin.
2. Els centres han d'establir el procediment mitjançant el qual s'ha de recollir la informació esmentada al paràgraf anterior. Com a mínim, s'ha de realitzar una reunió amb els pares o tutors abans de l'inici de la primera escolarització de l'infant i dues més al llarg de cada curs, una de caràcter personal i una altra col·lectiva amb els pares o tutors dels alumnes de cada grup.
3. Abans de l'inici del curs escolar s'han de convocar els pares o tutors dels infants que s'incorporin per primer cop a cada un dels cicles a una reunió en la qual se'ls ha d'informar del funcionament general del centre i s'hi han d'acordar actuacions per facilitar la incorporació a la vida escolar dels seus fills, a més d'altres aspectes dirigits a potenciar la participació i la cooperació entre les famílies i el centre.
4. A més de la informació esmentada en els punts anteriors, s'ha de lliurar als pares o tutors, trimestralment, un informe escrit que reflecteixi el procés evolutiu i els progressos del seu fill o filla, on s'incloguin dades referents a la seva adaptació a la vida escolar i a les capacitats relacionades amb els objectius de les diferents àrees i als diferents ensenyaments. L'equip ha de decidir la informació concreta que s'ha de comunicar en aquests informes, que han de reflectir les mesures d'adaptació i de suport que es duen a terme, si és el cas.
5. Els centres han d'acordar actuacions conjuntes amb les famílies per a la coordinació i el seguiment tant del procés d'aprenentatge com dels aspectes de desenvolupament personal, de convivència i cooperació, i d'orientació acadèmica dels infants. L'opinió i les propostes de les famílies sobre els seus infants han de quedar recollides a l'expedient.

Article 8

Documents oficials d'avaluació

1. Quan un infant s'incorpori per primer cop a un centre d'educació infantil se li ha d'obrir un expedient acadèmic. En aquest expedient s'hi han de consignar les dades personals, familiars, psicopedagògiques i mèdiques d'interès educatiu de l'alumne o alumna, les dades relatives al centre i el resum de l'escolarització de l'infant, que ha de reflectir els cursos en què l'infant ha estat escolaritzat al llarg de l'etapa, el centre i les observacions sobre les circumstàncies de l'escolarització. S'hi poden adjuntar també altres documents personals que es considerin rellevants. L'expedient acadèmic s'ha de tancar a la fi de l'educació infantil o quan l'alumne es traslladi a un altre centre.
2. L'expedient acadèmic es custodia en el centre i s'hi ha de conservar mentre aquest existeixi.
3. Quan en un infant s'hagin identificat necessitats educatives especials, s'ha d'incloure al seu expedient acadèmic una còpia de la valoració psicopedagògica, així com informació dels suports i les adaptacions curriculars que s'hagin realitzat.
4. Al final de cada curs els tutors han d'elaborar un informe individualitzat d'aprenentatge a partir de les dades obtingudes en l'avaluació contínua. El format i el contingut d'aquest informe ha de ser decidit per l'equip docent de cycle, segons la proposta pedagògica del centre, i ha de recollir les mesures de flexibilització, suport i adaptació que s'hagin pres.
5. En el pas d'un cycle a l'altre o a l'educació primària, quan l'infant continuï al mateix centre, el darrer informe individualitzat d'aprenentatge s'ha de traslladar al tutor o tutora del cycle següent, d'educació infantil o d'educació primària, per tal de facilitar la continuïtat del procés d'aprenentatge.
6. Quan un alumne o alumna es traslladi a un altre centre d'educació infantil o d'educació primària el centre de destí ha de sol·licitar al d'origen còpia de l'expedient acadèmic, actualitzat i tancat, i el darrer informe individualitzat d'aprenentatge, que ha de posar a disposició del tutor o la tutora del grup a què s'incorpora l'infant. En el cas dels alumnes amb necessitats

educatives especials, s'ha d'enviar també una còpia del dictamen d'escolarització. En tots els casos cal assegurar la confidencialitat de les dades trameses.

Article 9

Coordinació entre els cicles

1. Els centres que comptin únicament amb el primer o amb el segon cicle, i quan la coordinació entre ells sigui possible, han d'incloure a la programació general un pla específic de coordinació dels seus projectes educatius.

Aquest pla ha de contemplar, a més de l'intercanvi d'informació sobre els alumnes, mesures per facilitar la transició dels infants en el procés de canvi de centre i per millorar la comunicació entre els cicles. El Departament d'Inspecció Educativa ha de supervisar els processos de coordinació i n'ha de fer l'assessorament.

2. Els centres de primer i els de segon cicle de l'educació infantil que, encara que siguin centres diferents, i pel fet d'estar situats en zones pròximes, realitzin tota o part de la seva programació didàctica de forma conjunta o coordinada, han de reflectir aquest fet en el pla específic de coordinació dels projectes educatius. Aquest pla ha d'incloure les mesures de coherència educativa pel que fa als objectius, metodologia, avaluació i orientació a les famílies.

Article 10

Coordinació amb l'educació primària

1. Als centres on s'imparteixen ensenyaments de segon cicle d'educació infantil i primària s'han de coordinar ambdues etapes, d'acord amb la programació general del centre.
2. Els centres de segon cicle d'educació infantil adscrits a centres de primària han de contemplar en un pla específic les mesures de coordinació pedagògica amb l'educació primària. Aquestes mesures s'han de planificar conjuntament entre els equips de les dues etapes, amb la col·laboració de l'EOEP o la persona responsable de l'orientació, dels equips directius i dels

equips de suport. El Departament d'Inspecció Educativa ha de supervisar els processos de coordinació i n'ha de fer l'assessorament.

Article 11

Supervisió

Correspon al Departament d'Inspecció Educativa assessorar i supervisar el desenvolupament del procés d'avaluació i proposar les mesures que contribueixin a perfeccionar-lo. En aquest sentit, els inspectors, en les seves visites als centres, s'han de reunir amb l'equip directiu, amb l'equip docent i amb altres responsables de l'avaluació, dedicant especial atenció a la valoració i a l'anàlisi del procés d'avaluació de l'alumnat i al compliment del que es disposa en aquesta Ordre.

Disposició addicional

Centres singulars

Els centres singulars de primer cicle d'educació infantil incomplets i/o amb unitats que agrupin infants de diferents edats han d'adequar el contingut d'aquesta Ordre a les seves característiques especials.

Disposició final primera

Autorització

S'autoritzen les diverses direccions generals perquè adoptin les mesures necessàries per aplicar el que disposa aquesta Ordre.

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquesta Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 2 de febrer de 2009.

La consellera d'Educació i Cultura

Bàrbara Galmés Chicón